

Тетяна Казанцева

к.арх., доцент,

Кафедра дизайну та основ архітектури, Інститут архітектури,
Національний університет «Львівська політехніка»

Оксана Білінська

к.арх., доцент,

Кафедра дизайну та основ архітектури, Інститут архітектури,
Національний університет «Львівська політехніка»

РОМАН МИКОЛАЙОВИЧ ЛИПКА – ПЕДАГОГ-НОВАТОР

В процесі навчання в Інституті архітектури Львівської політехніки студенти засвоюють багато дисциплін, що забезпечують їхню всебічну підготовку як майбутніх фахівців. Вивчення історії архітектури та мистецтва, навчання рисунку та живопису належать до традиційних базових предметів, що актуальні і в наш час. Історія архітектури дає студенту можливість вивчити творчість визначних архітекторів, ознайомитися з еволюцією архітектурних концепцій з метою вироблення власного творчого почерку та стилю. Архітектурний рисунок можна трактувати як практичну методику для вивчення засвоєного на історії архітектури.

У викладанні цих дисциплін доцільно згадати досвід професора тодішнього факультету архітектури Львівської політехніки Р.М. Липки, який творчо об'єднував теоретичні та практичні навички, залучаючи до цього студентів. Працюючи у докомп'ютерну добу Роман Миколайович тим не менш давав студентам всебічне уявлення про архітектуру будівель та їхніх творців. Під час його викладу матеріалу студенти повинні були швидко, але детально і в добрих пропорціях зобразити крейдою на дошці ці об'єкти. Слухачі лекції мали відтворити те саме в своїх конспектах. Тепер, маючи інтернет та доступ до різноманітних джерел інформації, дивно та навіть неймовірно виглядає, що ці малюнки на дошці слугували базою для вивчення історії архітектури, натомість цей метод мав ряд переваг. Передусім це була концентрація на найвагоміших прикладах, що твердо лишалися в пам'яті студента. Тепер, подаючи студентам за допомогою презентації сотні об'єктів, нерідко самі ж створюємо перенасичення інформацією, а також неможливість виокремити та запам'ятати головне. По-друге, замальовки від руки як на дошці, так і в конспектах сприяли засвоєнню конкретних форм і пропорцій, збільшували ймовірність відтворення архітектурного об'єкту по пам'яті. Тепер ми нечасто надаємо студентам можливість замальовувати щось в зошитах, найбільш

поширеним методом є фотографування слайдів презентації і навіть записування лекції на диктофон. Це має свої переваги по інформативності, натомість залучається короткочасна пам'ять, скерована на швидке запам'ятовування матеріалів до іспиту, що так само швидко забувається згодом. Окрім того малювання під час лекцій сприяє виробленню техніки швидкого ескізування, що знадобиться студенту у майбутній праці з замовником. Це є вкрай актуальним в наш час швидких технологій, коли на перший план виходить вміння спонтанного графічного вираження авторської ідеї, а не тривала багатогодинна побудова. Знайомлячись з творчістю давніх та сучасних майстрів архітектури та дизайну бачимо, що швидкий, намальований від руки ескіз є базою подальшого творчого процесу.

Важливим аспектом педагогічної діяльності Романа Миколайовича Липки були архітектурні прогулянки, що він проводив для кращого розуміння теоретичного матеріалу. Особливістю цих екскурсій було те, що він не просто оповідав історію побудови об'єкту, а працював у форматі діалогу, ставлячи запитання та чекаючи відповіді. Вважав за необхідне не переважувати інформацією, а давати, за його словами, об'єкту самому розповідати про себе. Такі екскурсії, що проводилися на практичних заняттях з історії архітектури, надзвичайно надихали та дозволяли бачити архітектуру Львова у неперервному зв'язку з європейською архітектурною спадщиною. На жаль, відсутність тепер практичних занять в курсі історії архітектури не дає можливості проведення таких екскурсій, що лишалися в пам'яті студентів назавжди.

Бачимо таким чином, що Р.М. Липка, як і всі визначні особистості, випереджав свій час, а його методики викладання були важливими як з інформаційного, так і практичного аспекту, а також мали велику емоційну наповненість, що дозволяло його учням ставати всебічними фахівцями своєї справи.